

PARGAS STAD

REVISIONSNÄMNDENS UTVÄRDERINGSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2025 Till stadsfullmäktige i Pargas stad

1. REVISIONSNÄMNDEN 2025-2029

Av stadsfullmäktige för mandatperioden 2025-2029 vald revisionsnämnd har följande sammansättning:

Ordinarie

Ersättare

Aaro Söderlund (ordförande, Saml.)	Stefan Järnström (Saml)
Maria Lindell-Luukkonen (vice ordförande, SDP)	Sofia Fagerholm (SDP)
Anne Eriksson (SFP)	Mona Rönnholm (SFP)
Andreas Andersson (SFP)	Anders Kjellman (SFP)
Ari Lindroos (SDP)	Augusti Kankare (SDP)
Roy Färm (SFP)	Olof Elenius (SFP)
Eivor Nyqvist (SFP)	Sanna Nymalm (SFP)
Egon Nordström (Gröna)	Sanna Autio (Gröna)
Hanna Järvinen (Saml)	Liisa Gunnelius (Saml)

I kommunallagens 121 § stadgas följande gällande revisionsnämndens uppgifter:

”Fullmäktige tillsätter en revisionsnämnd för organiseringen av granskningen av förvaltningen och ekonomin samt utvärderingen. Nämndens ordförande och vice ordförande ska vara fullmäktigeledamöter.

Revisionsnämnden ska

- 1) bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om,
- 2) bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och kommunkoncernen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt,
- 3) bedöma hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt den gällande ekonomiplanens tillräcklighet, om kommunens balansräkning visar underskott som saknar täckning,
- 4) se till att granskningen av kommunen och dess dottersammanslutningar samordnas,
- 5) övervaka att skyldigheten enligt 84 § att redogöra för bindningar iakttas och tillkännage redogörelserna för fullmäktige,
- 6) för kommunstyrelsen bereda ett förslag till bestämmelser om nämndens uppgifter i förvaltningsstadgan samt till budget för utvärderingen och granskningen.

Revisionsnämnden gör upp en utvärderingsplan och lämnar för varje år fullmäktige en utvärderingsberättelse som innehåller resultaten av utvärderingen. Fullmäktige behandlar utvärderingsberättelsen i samband med bokslutet. Nämnden kan även ge fullmäktige andra sådana utredningar om resultaten av utvärderingen som den anser vara behövliga”.

För utförandet av uppdraget har revisionsnämnden tagit del av bl.a. följande handlingar:

- förvaltningsorganens protokoll
- budgeten och ekonomiplanen för åren 2025-2027
- budgeten och ekonomiplanen för åren 2026-2028
- av stadsstyrelsen undertecknat bokslut för år 2025 samt
- revisionens rapporter

Revisionsnämnden har hållit 8 möten gällande utvärderingen av verksamhetsåret 2025, hört ansvariga tjänsteinnehavare och bekantat sig med olika ansvarsområden enligt separat fastställt arbetsprogram. BDO Auditor Ab har skött den lagstadgade revisionen med OFGR, CGR Andreas Holmgård som ansvarig revisor. Andreas Holmgård har även fungerat som sekreterare för revisionsnämnden.

Revisionsnämnden har under året hört tjänsteinnehavarna inom sektorerna koncerförvaltning, bildning samt vattentjänster.

2. ALLMÄNT OM MÅLSÄTTNINGARNA OCH DERAS FÖRVERKLIGANDE

2.1. Målsättningarna

Stadsfullmäktige har i budgeten för år 2025 fastställt bindande verksamhetsmässiga och ekonomiska målsättningar för stadens verksamhetsorgan. Över målsättningarnas utfall har redogjorts i bokslutet för år 2025. Revisionsnämndens analys av hur målsättningarna uppnåtts framgår ur denna utvärderingsberättelse.

2.2. Bindningsnivå, strategiska mål samt uppställandet och uppföljningen av målsättningar i stadens budget

Budgetens bindningsnivå är genomgående definierad som netto. Stadens ekonomiska utfall för år 2025 som uppvisar ett resultat om ca -0,9 miljoner euro mot ett ursprungligen budgeterat resultat om -1,6 miljoner euro och ett resultat om -2,8 miljoner euro i den förändrade budgeten. En nedskrivning på -0,9 miljoner euro gjorde att ett nollresultat inte förverkligades utan blev ett underskott istället. Trots nedskrivningen blev resultatet 2025 bättre än budgeterat, både jämfört med den ursprungliga budgeten och förändrade budgeten. Det främsta orsaken till den positiva avvikelsen mot budget är att man under 2025 jobbat i hela organisationen för att hålla kostnaderna nere så mycket det går, samtliga avdelningar har fått direktiv om att hålla en stram linje och noggrann kostnadskontroll vilket har gett resultat. 2025s resultat visar att Pargas stad har förmåga att anpassa verksamheten enligt det rådande ekonomiska läget men de minskade statsandelarna kommer vara en utmaning för Pargas flera år framåt då den planerade statsandelsreformen inte genomfördes under året. Positivt är att skatteintäkterna ökar och ser ut att öka de kommande åren.

3. UPPNÅENDET AV DE ÖVERGRIPANDE EKONOMISKA OCH VERKSAMHETSMÄSSIGA MÅLSÄTTNINGARNA

3.1. Allmänt

Pargas stad uppvisar ett underskott om ca -0,9 miljoner euro i bokslutet för år 2025. Underskottet innebär att stadens ackumulerande överskott har sjunkit till ca 22,8 miljoner euro i bokslutet.

Verksamhetens kostnader har förverkligats under budget vilket främst beror på kostnadsinbesparingar inom teknisk sektor där en mild vinter och långsiktigt arbete med att minska el- och uppvärmningskostnader gett resultat.

Stadens skuldsättning i slutet av 2025 var 48,8 milj. € mot 48,2 milj. € föregående år. Detta motsvarar en skuldsättning om 3 319 € per capita. Landets medeltal år 2024 uppgick till 4 003 € per capita. Staden har en kassa på ca 13,3 milj. €, således är nettoskuldsättningen ca 35,5 milj. €.

Stadens skuldsättning är budgeterad att öka med ca. 12,5 miljoner € under planeperioden 2026-2027.

Allmänt om koncernens ekonomiska utfall och måluppfyllelse

Pargas stads koncerns resultatutfall år 2025 var ett negativt resultat på -1,1 miljoner euro. På koncernnivå uppvisar balansen 2025 ett ackumulerat överskott om 24,7 milj. €.

Koncernens låneupptagning uppgår till 51,7 milj. € mot 51,3 milj. € föregående år. Per capita är koncernens upplåning i bokslutet 2025 3 520 €.

Det kan konstateras att stadens och koncernens bokslutsutfall 2025 fyller de i kommunallagen uppställda kriterierna för en ekonomi i balans.

Balansering av ekonomin enligt kommunallagen framöver

Gällande balanseringen av ekonomin i enlighet med § 118 i kommunallagen gäller följande kriterier:

- 1) förhållandet mellan årsbidraget och avskrivningarna i kommunens koncernresultaträkning är under 80 procent,
- 2) kommunens inkomstskattesats är minst 2,0 procentenheter högre än den vägda genomsnittliga inkomstskattesatsen för alla kommuner,
- 3) beloppet av lån och hyresansvar per invånare i kommunens koncernbokslut överskrider det genomsnittliga beloppet av lån och hyresansvar i alla kommuners koncernbokslut med minst 50 procent,
- 4) koncernbokslutets kalkylmässiga låneskötselbidrag är under 0,8.

För Pargas stads del ser dessa nyckeltal ut som följande i boksluten för åren 2025 och 2024:

Nyckeltal	2025	2024	Landet (2024)
1) Årsbidrag i % av avskrivningarna, konc	83,9 %	256,5%	146 %
2) Inkomstskattesats	7,9 %	7,86 %	7,46 %
3) Lånestock inkl. hyresansvar €/inv, konc	3 595€	3 450 €	8 558 €
4) Låneskötselbidrag, konc	1,33	3,60	1,1

Ur sammanställningen kan konstateras att inga av nyckeltalen för att klassas som kriskommun uppfylls i bokslutet för år 2025.

Allmänt om verksamheterna

År 2025 skedde en förändring bland kommunens förtroendevalda då kommunalval hölls och den nya fullmäktige inledde sin mandatperiod första juni 2025. Datumet var även betydande för hela stadens organisation då den nya personal- och förtroendeorganisationen trädde i kraft samma dag. Även många tjänsteinnehavare har bytts under året. Arbetet med organisationen har pågått sen 2023. Under året har man även arbetat fram en ny strategi: Tillväxt som syns och känns. Implementeringen med den påbörjades 2025 och fortsätter under 2026.

En del av strategin "*Tillväxt som syns och känns*" är målsättningen att skapa 500 nya bostäder fram till år 2030. Arbetet med detta projekt har redan inletts, och konkreta planer har tagits fram. Revisionsnämnden ser det som positivt att projektet har startat snabbt och att planerna upplevs som tydliga och genomförbara. Samtidigt lyfter revisionsnämnden fram att skärgården rymmer en stor, ännu inte tillräckligt utnyttjad potential. En av skärgårdens styrkor är att utvecklingsarbetet kan påbörjas omgående utan behov av omfattande planändringar. Revisionsnämnden betonar att det är viktigt att dra nytta av denna potential för att snabbare och mycket kostnadseffektiva nå målet om en hållbar och synlig tillväxt för staden.

3.2. Budgetens förverkligande

Revisionsnämnden konstaterar att budgetförverkligandet som helhet följer den av fullmäktige fastslagna budgeten och att budgetdisciplinen allmänt taget god. Budgetförverkligandet analyseras noggrannare nedan.

Resultaträkningens förverkligande

extern/intern	Budget 2025	Ändrad budget 2025	Utfall 2025	Avvikelse 2025
Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	6 587 346	6 587 346	7 108 072	520 726
Avgiftsintäkter	1 373 350	1 373 350	1 336 367	-36 983
Understöd och bidrag	1 494 431	1 494 431	1 626 997	132 566
Övriga verksamhetsintäkter	18 582 801	18 582 801	19 206 239	623 438
	28 037 928	28 037 928	29 277 675	1 239 747
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader				
Löner och arvoden	-27 451 228	-27 624 363	-27 561 714	62 649
Lönebikostnader				
Pensionskostnader	-5 511 856	-5 541 288	-5 487 854	53 434
Övriga lönebikostnader	-854 142	-859 575	-933 345	-73 770
Köp av tjänster	-20 286 383	-20 296 383	-20 606 797	-310 414
Material, förnödenheter och varor	-5 967 638	-5 917 638	-4 557 814	1 359 824
Bidrag	-2 010 554	-2 010 554	-1 912 731	97 823
Övriga verksamhetskostnader	-13 432 904	-13 454 904	-13 530 278	-75 374
	-75 514 705	-75 704 705	-74 590 533	1 114 172
Verksamhetsbidrag	-47 476 777	-47 666 777	-45 312 858	2 353 919
Skatteinkomster	42 910 000	41 911 000	42 194 431	283 431
Statsandelar	9 375 014	9 375 014	9 322 002	-53 012
Finansiella intäkter och -utgifter				
Ränteintäkter	0	0	276 254	276 254
Övriga finansiella intäkter	172 500	172 500	136 479	-36 021
Räntekostnader	-1 084 000	-1 084 000	-996 492	87 508
Övriga finansiella utgifter	-40 000	-40 000	-42 111	-2 111
	-951 500	-951 500	-625 870	325 630
Årsbidrag	3 856 737	2 667 737	5 577 705	2 909 968
Avskrivningar och nedskrivningar	-5 500 000	-5 500 000	-6 536 551	-1 036 551
Räkenskapsperiodens resultat	-1 643 263	-2 832 263	-958 846	1 873 417
Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	39 179	39 179	-146 094	-185 273
Ökning (-) eller minskning (+) av reserver	0	0	188 906	-2 400 000
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-1 604 084	-2 793 084	-916 034	-711 856

Driftens förverkligande

Bildningsnivån är definierad som verksamhetsbidraget för varje ansvarsområde skilt. Enheten har rätt att organisera sin verksamhet inom den. För ansvarsområdena förekommer inga väsentliga överskridningar.

Investeringsdelens förverkligande

Investeringarnas nettokostnad var 7,5 miljoner € mot budgeterade 7,3 miljoner €. Förverkligade kostnader följer långt budgeten, inga större under- och överskridningar. Den som sticker ut är investeringen för Korpo Verkans RO-verk eftersom det fanns oklarheter i planeringen och man hade utmaningar att få entreprenörer till projektet.

Upplåningens förverkligande

Upplåningen var i den ursprungliga och den ändrade budgeten budgeterad att öka med 1,8 milj. € netto. Utfallet var en ökning om 0,6 milj. € netto.

3.3. Strategiska målsättningar

Staden har fastslagit en strategi i vilken stadens strategiska målsättningar definierats och beskrivits vilken förändring man vill uppnå. Mål och mätare har fastställts för fyra tyngdpunktsområden. För att uppnå målen för fullmäktigeperioden, fastställs årliga mål och åtgärder i samband med att budgeten upprättas. Detta fastställdes i 2025 budget.

De strategiska tyngdpunktsområdena är följande:

2025 har man jobbat med att målsättningarna för strategin ska kunna implementeras i den dagliga verksamheten, genom att varje avdelning har konkretiserat strategin i budgeten för år 2025. Varje avdelning har definierat strategiska mål och verksamhetsmål utgående från stadens strategi.

För perioden 2026–2029 gäller en ny strategi. Strategin har utformats för att möta framtida behov och tar avstamp i Pargas unika identitet som skärgårdsstad.

Pargas stads strategi 2030 har som ledstjärna visionen ”*Tillväxt som syns och känns*”. Strategin betonar hållbar och inkluderande tillväxt där invånare och företag erbjuds god service, utbildning, gemenskap, arbete, fritidssysselsättningar och mångsidigt boende i en unik skärgårdsmiljö. Visionen för 2030 innebär att stadens potential ska blomstra, där tillväxt inte enbart mäts i ekonomiska termer utan även i delaktighet, lärande och livskraft.

Strategin vilar på tre centrala värderingar: **mod, kärlek och smidighet**. För att förverkliga visionen har staden identifierat fem strategiska tillväxtprojekt som ska fungera som drivkrafter för utvecklingen under strategiperioden.

Från hav till hav – En långsiktig utvecklingsplan för att stärka stadskärnan och skapa många nya bostäder i centrum, med Norrby och gästhamnen som viktiga knutpunkter.

Från bro till bro – Förbättrade vägförbindelser, särskilt Pargasleden, förkortar resetiden till Åbo och utvecklar Kirjalaön som attraktivt bostadsområde för barnfamiljer.

Från hamn till hamn – Utveckling av Nagus livskraft och attraktivitet med nya tomter för bostäder och företag, och fokus på skärgårdsidentitet.

Från ö till ö – Ett skärgårdsprogram som samlar erfarenheter och skapar utveckling för att stärka inflyttning, näringsliv och service i stadens yttre delar.

Från fyr till fyr – Ett tillväxtprogram för att bygga ett tydligt och trovärdigt varumärke för Pargas, med en kommunikationsplan och en marknadsföringsplan för åren 2026–2029.

Strategin har uppgjorts i samarbete med stadens politiska ledning, chefer och personal, och stor vikt ska läggas vid att förankra strategin i den dagliga verksamheten. Stadens budget för år 2026 samt ekonomiplanen för åren 2027–2028 bygger på den nya strategin.

3.4. De övergripande verksamhetsmässiga målsättningarna

Revisionsnämnden anser fortfarande att stadens målsättningar och målmätare är svåråtgörbara eftersom målsättningarna är otydliga och redovisningen av målmätarna sker i form av löptext. Bokslutet ger ingen helhetsbild av målsättningarnas utfall.

Bra målsättningar och målmätare kännetecknas av:

- målsättningen är entydig och tillräckligt konkret
- målmätaren som är kopplad till målsättningen anger resultatet av åtgärderna och fokuserar inte på själva åtgärden
- är uttryckt så att det går att mäta och utvärdera huruvida målen uppnåtts eller inte uppnåtts
- att påbörja, planera eller annan åtgärd är inte i sig ett mål, endast genom att göra rätt saker på rätt sätt kommer man att uppnå målet.

Målsättningarna och målmätarna kunde presenteras i tabellform i stället för löptext och på så vis förtydliga målstyrningen och öka tillgängligheten till informationen.

4. FÖRVERKLIGANDET AV MÅLSÄTTNINGARNA FÖRVALTNINGSVIS

Första juni 2025 togs Pargas stads nya personal- och förtroendeorganisation i bruk. Samtidigt togs en ny förvaltningsstadga i bruk som stadsfullmäktige godkände på sitt möte 28.4.2025 § 29.

4.1 Val

Centralvalnämnden genomförde för första gången i historien ett dubbelval, då kommunalvalet och välfärdsområdesvalet ordnades parallellt både under förhandsröstningen och på valdagen 13.4.2025. Trots utökade resurser höll valorganisationen sin budget. Intäkterna var mindre än budgeterat, ersättning från Varha för välfärdsområdesvalet uppfyllde inte den budgeterade intäkten men man lyckades även hålla ner på kostnaderna.

4.2. Koncerttjänster

Koncerttjänster har hållit sig inom sin budget 2025, detta trots att en budgetändring gjorde att det budgeterade verksamhetsbidraget sjönk med 50 000€ lyckades man ändå hålla sig inom ram.

Arbetet med organisationsförändringen, den nya strategin och kommunal- och välfärdsområdesvalet har till stor del präglat året. Förvaltningen har inte lyckats hålla sig inom budget utan har en överskridning på drygt 80 000eur. Orsaken har inte analyserats i bokslutet.

Även IT och digitalisering gör en överskridning men det största förändringarna för den avdelningen under 2025 är att ett dataskyddsbud utsågs från 1 oktober samt att tjänster som producerats åt välfärdsområdet upphörde 30 juni vilket märks att intäkterna är knappt 150t euro mindre än budgeterat. HR avdelningen har haft en utmanade personalsituation, posten som HR-chef var länge vakant vilket påverkar en avdelning med åtta anställda. HR avdelningen går lite över budget men med 100,9% av budgeten förbrukad är det ingen väsentlig avvikelser. Både ekonomi och projekt har gått betydligt under budget. För ekonomisidan har man högre kostnader än budgeterat, men intäkterna är 320t euro bättre än budgeterat. Under 2025 har Pargas deltagit i drygt trettio externt finansierade utvecklingsprojekt och intäkterna överskrider budget med 60t euro, kostnaderna är lägre än budgeterat.

4.3 Näringslivstjänster

Näringsliv och turism

Näringslivstjänster har hållit sin budget 2025 med en förverkligandegrad på 96,8%. Både inkomstsidan och kostnadssidan gör väsentliga överskridningar som inte har analyserats i bokslutet.

Revisionsnämnden efterlyser bättre målmätare för näringslivstjänster så att det lättare går att följa upp vad som åstadkoms för pengarna. Målmätarna kunde t.ex. vara redovisning av konkreta projekt som gjorts för att främja näringslivet och deras målsättningar. Konkreta projekt kunde vara att stöda mindre företag att delta i offentliga upphandlingar.

Revisionsnämnden anser att Pargas stad ännu inte har utnyttjat den fulla potentialen inom näringslivstjänster t.ex. turismnäringen. Stadens unika läge i skärgården ger stora möjligheter att utveckla turismen och stärka stadens attraktionskraft, vilket kräver tydligare strategier och konkreta insatser.

Sysselsättningstjänster

Sysselsättningstjänster blev en del av staden 1.1.2025 då AN-reformen innebar att statens arbets- och näringsstjänster flyttade till kommunen. Pargas stad har valt att bli en del av Åbo sysselsättningsområde och erbjuder via dom lagstadgade tjänster som hör till Arbetskraftsmyndigheten och hjälper arbetssökande. Kostnaden för arbetslösa blev nästan en miljon euro 2025.

Revisionsnämnden rekommenderar att staden kartlägger processerna kring långtidsarbetslöshet och utreder möjligheten att stödja en övergång till korrekt stödform. Detta bör analyseras vidare för att bedöma eventuella ekonomiska fördelar.

Skärgård och kollektivtrafik

Verksamhetsenheten för skärgård och kollektivtrafik i Pargas stad arbetar med att utveckla livskraften i skärgården samt handha kollektivtrafik och övriga förbindelser på land och vatten. Enheten överskred sin budget med ca 60 000 euro.

Skärgården kom till som en ny del i enheten från 1.4.2025 och mycket av året har gått ut på att forma den nya enheten och inleda arbetet med stadens första skärgårdsprogram. Staden sköter kollektivtrafiken i samarbete med NTM-centralen, som ansvarar för busstrafiken från Åbo till Pargas och förbindelserna vidare ut i skärgården. Staden har även intern trafik, inklusive skolbusslinjer, skolskjutsar, servicelinje och anropstaxin. Kostnaderna för kollektivtrafiken är svår att budgetera då kostnaden beror på antal passagerare och biljettintäkter. I budgeten hade man uppskattat 330 000 passagerare, men förverkligat antal vara 282 216, vilket var högre än 2024 men lägre än 2023.

Revisionsnämnden önskar tydligare information om hur samordningen mellan skolskjutsar och kollektivtrafik sker eller en redogörelse för vad som kan göras åt saken i nuläget, eftersom detta inte framgår av bokslutet.

4.4 Vårds- och fritidstjänster

Vårds- och fritidstjänster har hållit sin budget 2025 med en förverkligandegrad på 98,4%. Försäljningsintäkterna är lite högre än budgeterat och kostnaderna har varit enligt budget.

Vårdstjänster och tredje sektorn

Den nya avdelningen för vårds- och fritidstjänster skapades redan 2024 och en vårds-koordinator valdes. Ett vårdssteam grundades, inklusive representanter från alla stadens avdelningar och församlingar. Ett samarbete etablerades med den tredje sektorn, frivilliga och församlingar för att upprätthålla öppen verksamhet för seniorer. I och med organisationsförändringarna 2025 ändrades tjänsten som vårdskoordinator till vårds- och förningskoordinator.

Kultur och fritid

Till verksamhetsenheten kultur och fritid hör verksamheterna: kultur, musei- och hembygdsverksamhet, idrott och ungdomsarbete. Verksamheterna är en viktig del av stadens vårds- och välmåendearbete.

Man har under 2025 haft 17 266 deltagare i verksamheten för barn och unga, målsättningen vara 10 000. Detta har skett till exempel genom SKAPA-projektet, där 3 400 barn fått ökad tillgång till konst och kultur och via Finlandsmodellen där 33 klubbar hållits under året vid samtliga skolor.

Bibliotek

I Pargas stad finns 6 bibliotek som är öppna dagligen med självservicefunktion. Staden är del av Blanka-bibliotekssamarbetet med Kimitoöns kommun. Bibliotekens uppgifter inkluderar att tillhandahålla information, underhålla en varierad och aktuell samling, främja läsning och läskunnighet, samt att stödja samhällsdialog, gemenskap, aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet. Antal fysiska besök på biblioteken var 141 425 stycken, målsättningen 100 000. Revisionsnämnden konstaterar att målsättningarna är mätbara och har överskridits med råge.

Medborgarinstitut

Medborgarinstitutet organiserar 400–500 kurser per år med 150–200 lärare. Under 2025 hade institutet 5 229 deltagare och planerade 511 kurser, varav 400 kurser slutfördes. Trots att en del kurser inhiberades på grund av för få deltagare, så är samtliga nyckeltal bättre än 2024, fler deltagare, fler planerade kurser samt fler kurser som slutfördes. Institutet satsade på marknadsföring via sociala medier, lokala tidningar och infoblad. Revisionsnämnden anser dock att andelen kurser som inte blir av är för hög då ca 20 % av kurserna inhiberas. En målmätare för att minska andelen kurser som inte blir av behöver införas så att så lite som möjligt av medborgarinstitutets resurser går till spillo.

4.5 Bildning

Bildningssektorn har hållit sig inom den fastställda budgeten för 2025, intäkterna och kostnaderna var högre än budgeterat men netto var inom budget. En budgetändring för ökade kostnader om 240 000 euro beviljades.

Revisionsnämnden konstaterar att staden har ett lagstadgat ansvar att säkerställa simundervisning för alla skolbarn. Nämnden ser en risk att resurserna för skärgårdsbarnens undervisning är otillräckliga och anser att situationen bör utredas.

Revisionsnämnden anser att det är viktigt att ta fram scenarier för hur stadens tillväxtmål kan påverka skolnätet. Detta för att säkerställa att skolnätet även framöver är ändamålsenligt och stödjer inflyttning.

4.6 Stadsutveckling

Stadsutvecklingen har drygt 250 000 euro högre intäkter än budgeterat samt 1,6 miljoner euro lägre kostnader vilket gör att man har betydligt bättre resultat än budget. En del av resultatet kan förklaras med att en mild vinter och ett kontinuerligt arbete med att få ner el- och värmekostnader i stadens fastigheter har gett resultat.

Teknik och fastigheter

Till enheten teknik och fastigheter ansvar och uppgifter hör allmänna grönområden och parker, underhåll av idrottsanläggningar, Parfix, gator och allmänna områden, uthyrnings- och gästhamnsbryggor, slussen, gatubelysning, hantering av dagvatten och badstränder. Ännu 2025 hyrde enheten ut fastigheter till Varha, vilket kommer att avslutas 2026 då Sote-

fastigheterna skall bolagiseras. Diskussionerna om att bolagiseras fastigheterna fanns redan 2025 men eftersom hyresförhandlingarna drog ut på tiden genomförs detta 2026.

Stadens vägnäts reparationsskuld oroar revisionsnämnden. Staden borde utöva effektivare intressebevakning gällande underhållet av statens vägar. Ett exempel på behovet är den enkelfiliga och eftersatta Ringvägen i Houtskär.

En utmaning för fastighetsförvaltningen är att hantera den växande reparationsskulden. Det krävs ett mer proaktivt arbetssätt för att säkerställa att byggnaderna hålls i ett funktionellt och hälsosamt skick.

Revisionsnämnden anser fortfarande att staden behöver minska sin fastighetsmassa för att sänka fastighetskostnaderna.

Planläggning

Verksamhetsenheten planläggning ansvarar för planlägningsärenden, regional intressebevakning i markanvändnings- och trafikrelaterade ärenden samt för rådgivning, handledning och kundservice i plan-, livsmiljö-, stadsbilda- och byggnadsvårdsärenden.

Under 2025 följde verksamheten huvudsakligen planlägningsprogrammet och andra mål, trots att de inte helt nådde det planerade antalet godkända planer på fyra stycken då tre genomfördes. Utöver det godkändes fem stranddetaljplaner. Antalet lov, utlåtande och avgörande sjönk för tredje året i rad till totalt 44 stycken. Det var dock högre än målsättningen för 2025 på 40 stycken.

Revisionsnämnden anser fortfarande att staden bör ha ett aktivare grepp och nytänkande gällande planering och marknadsföring av tomter eftersom det har en avgörande roll för stadens inflyttning. Staden bör enligt revisionsnämnden inte se på egen kortsiktig ekonomisk vinning vid planering och förädling av markområden i staden utan också planera privat mark där det finns efterfrågan. Ett aktivare arbete med förtätning av befintliga områden och även i stadens norra delar, Kirjala, Lielax och Lemlax skulle också kunna bidra till ett större utbud av tomter vilket i förlängningen förhoppningsvis leder till större inflyttning. Också en aktiv insats för att förändra landskapsplanen behövs.

Vid tomtplanering och försäljning anser revisionsnämnden således att staden bör se till kundernas önskemål och behov och planera enligt det. Ett stort utbud och mångfald av tomter torde öka efterfrågan på tomter. Revisionsnämnden anser också att planlägningsprocessen bör effektiveras så att områden kan planeras snabbare och vid behov använda köptjänster och planeringstävlingar om egna resurser inte räcker till. Den ekonomiska fördelen med inflyttning är mångdubbel för staden jämfört med försäljning av tomtmark.

Revisionsnämnden anser också att staden aktivare bör arbeta för att det skall finnas förmånliga hyresbostäder i alla kommundelar där det finns efterfrågan.

Revisionsnämnden framhåller vikten av att staden planerar för en balanserad utveckling av bostadsbeståndet, med en kombination av småhus, radhus och flerbostadshus. Särskild uppmärksamhet bör riktas mot att integrera bostadsområden med närhet till vatten och båt-liv, i linje med stadens skärgårds-karaktär.

Bygg- och miljö tjänster

Till enheten bygg- och miljö tjänsters ansvarsområde hör myndighetsärenden inom byggnadstillsyn, miljövård och miljö- och hälsoskydd. Under 2025 uppnåddes de ekonomiska målsättningar. Men antal bygglov för både bostäder och fritidsbostäder fortsätter att minska. Sett till bygglov för kvadratmeter våningsyta uppnår man under 2025 totalt 15 799m² vilket är lägre än målsättningen på 20 000m².

Bygg- och miljö tjänster har en viktig roll i att förverkliga stadens strategi, särskilt när det gäller att främja tillväxt. Revisionsnämnden betonar vikten av att byggnadstillsynen erbjuder en smidig och kundvänlig första kontakt, då detta kan påverka hur invånare och företag uppfattar stadens service och möjligheter. Revisionsnämnden anser också att handläggningstiden för bygglov borde tas med som en målmätare.

Revisionsnämnden efterlyser en uppföljning av fastighetsregistrets uppdatering, vilket enligt revisionsnämndens uppfattning redan har givit ca 1 miljon euro mer fastighetskatt till Pargas stad.

Markanvändning

Enheten markanvändning hette tidigare mätning och ansvarar för markpolitik, förvaltning av stadens obebyggda mark- och vattenområden, mättningsverksamhet och fastighetsbildning samt förvaltningsärenden för bygg- och miljö nämnd samt personalärenden. 2025 uppfylldes 75,9% av budgeten både tack vare lägre kostnader och högre intäkter främst från arrenden. Staden har aktivt arbetat under flera år för att digitalisera arkivet vilket färdigställdes 2025 och innebär att alla fastighetsförrättningar numera finns digitalt vilket sparar mycket tid.

Vattentjänster

De ekonomiska målsättningarna 2025 blev sämre än budgeterat. Intäkterna är i nivå med budget men kostnaderna är ca 170 000 euro högre. Detta berodde på att personalkostnader samt köpta tjänster var högre än budgeterat

Under året utfördes grundsanerigar av vatten- och avloppsvattenledningsnätet samt sanering av vattentornet. Vattentjänstverket har fortsatt att digitalisera och automatisera verksamheten för att bedriva verksamhet på ett kostnadseffektivt sätt. Beredskaps- och riskbedömningsfrågor har fått större och viktigare betydelse i verksamheten för vattentjänster. En ökande reparationsskuld för ledningsnätet är en riskfaktor som orsakar ökade driftkostnader för att hantera läckagevatten och störningar i driften. Reparationsskulden för vattentjänstverket samt det stora läckaget av dagvatten in i avloppsnätet bekymrar revisionsnämnden.

Reparationsskulden kommer på sikt sannolikt att innebära höjningar av vattenpriset. Vattentjänster bör ges en möjlighet att inom sin egen ekonomi finansiera saneringar så att det kan göras på ett ekonomiskt hållbart sätt utan att skattemedel går åt till saneringar eller att höjda vattenavgifter används till basservice.

Revisionsnämnden anser att det behövs en tydlig strategi för vattentjänster som omfattar underhåll och förnyelse av de 140 kilometer långa vatten- och avloppsnäten. Med en nuvarande renoveringstakt på 100–200 meter per år betonar nämnden vikten av att strategin tar hänsyn till både kortsiktiga behov och en plan för de kommande 20 åren, som skall uppdateras vart tredje år, i enlighet med lagens krav på att säkerställa hållbara och tillförlitliga vattentjänster.

4.7 Koncernens målsättningar

Stadsfullmäktige har 25.5.2021 godkänt stadens koncerndirektiv enligt vilka staden styr sina dottersamfund och reglerar samarbetet inom kommunkoncernen. Revisionsnämnden anser att koncernmålsättningarna, både de ekonomiska och de verksamhetsmässiga, i huvudsak har uppnåtts. Koncernmålen för stadens dottersamfund kommer att behöva förnyas så de är i linje med stadens nya strategi: Tillväxt som syns och känns. Revisionsnämnden efterlyser konkreta målsättningar för förverkligande av stadens nya strategi

5. ÖVRIGT

5.1. Åtgärdande av föregående års påpekanden

Jämförbarheten mellan verksamheterna inom utbildningen, som revisionsnämnden lyft fram under flera år, är fortfarande inte tillräcklig. Revisionsnämnden anser därför att arbetet med att utveckla jämförbara och ändamålsenliga målmätare behöver fortsätta.

5.2. Intern kontroll, riskhantering och koncernstyrning

Enligt revisionsnämnden har det i verksamhetsberättelsen på ett sakenligt sätt redogjorts för riskhanteringen, den interna kontrollen samt koncernstyrningen.

5.3. Personalen

Revisionsnämnden konstaterar att stadens personal utgör en central resurs för verksamheten och att antalet årsverken minskade något under året. Samtidigt noterar revisionsnämnden att personalens åldersstruktur medför kommande utmaningar i fråga om kompetensförsörjning och kontinuitet, vilket förutsätter långsiktig planering. Sjukfrånvaron ökade något jämfört med föregående år, och revisionsnämnden understryker vikten av att utvecklingen följs. Under året genomfördes omfattande organisatoriska förändringar och det var hög omsättning av nyckelpersoner. Mot denna bakgrund konstaterar revisionsnämnden att det är viktigt att staden även framöver fäster särskild uppmärksamhet vid personalens välmående och ork i arbetet.

5.4. Valfärdsberättelsen

Pargas stad har en omfattande välfärdsberättelse och plan för åren 2021-2025 som lyfter fram bakgrundsfaktorer, styrkor och utvecklingsbehov för det hälsofrämjande arbetet. I planen finns tyngdpunktsområden, mål och åtgärder som rapporteras till stadsfullmäktige varje år.

Från och med år 2024 har en s.k. HYTE-koefficient införts som en tilläggsandel i statsandel för att belöna kommunerna som aktivt befrämjar hälsa och välbefinnande bland invånarna. HYTE-koefficienten baserar sig på TEA-poängen och invånarnas hälsa. För Pargas del var HYTE-koefficienten för år 2025 19,6 €/invånare, år 2024 var koefficienten 19,4 €/invånare och år 2023 17,9 €/invånare, vilket betyder att staden går mot rätt håll.

Under 2025 har även arbetet med att ta fram en välfärdsplan för 2026-2029 framskridit som enligt plan behandlas i fullmäktige 2026.

Revisionsnämnden konstaterar att analysen i välfärdsberättelsen är ändamålsenlig, men att kommande års målsättningar och deras numeriska mätare saknas. Avsaknaden av mätare

försvarar uppföljningen av hur väl målsättningarna uppnås i praktiken. Revisionsnämnden anser därför att nämnderna behöver involveras i arbetet med att ta fram mätare och tydliggöra sitt ansvar för att förverkliga välfärdsplanens målsättningar. Styrelsen är dock helhetsansvarig för uppföljningen av att målsättningarna förverkligas. Indikatorerna i välfärdsberättelsen bör vara så tydliga som möjligt för att Pargas stad ska kunna dra full nytta av HYTE-systemet.

6. SAMMANFATTNING

Som sammanfattning av utvärderingen för år 2025 framför revisionsnämnden följande:

Som helhet konstaterar revisionsnämnden att utfallet för 2025 var gott och vill tacka tjänsteinnehavarna och de förtroendevalda för ett gott arbete. Inget arbete är ändå någonsin klart och staden har fortfarande många problem som i fortsättningen bör åtgärdas och arbetas med. Revisionsnämnden vill lyfta upp följande problem som behöver noteras framöver:

Revisionsnämnden föreslår att stadsfullmäktige inbegär stadsstyrelsens genmäle per 30.9 gällande iakttagelserna i följande stycken i utvärderingsberättelsen:

- Uppgörande av konkreta mätbara målmätare för alla verksamheter i staden.
- Revisionsnämnden anser att det behövs en tydlig strategi för vattentjänster samt åtgärdande av reparationsskulden och dagvattenläckage

Pargas den 5 maj 2026

Underskrifter

Aaro Söderlund

Maria Lindell-Luukkonen

Anne Eriksson

Andreas Andersson

Ari Lindroos

Roy Färm

Eivor Nyqvist

Egon Nordström

Hanna Järvinen

